

Uddrag fra admiral NG Kuznetsovs erindringer

Erindringer fra krigsministeren for flåden

Sejrrig fremgang

Sortehavsflåden går over i offensiven

I begyndelsen af 1943 annoncerede Tyskland tre dages national sorg for den 6. og 4. armé, der blev udsløttet eller taget til fange i Stalingrad. Selvom ingen endnu kunne forudsige afslutningen på krigen, ville det være rimeligt at sige, at mange mennesker i Vesten ikke længere var i tvivl om, at vi ville vinde. Hitler og hans klike var alene uvillige til at acceptere deres uundgåelige nederlag. De nazistiske bagmænd ledte febrilsk efter en vej ud af krisen. De mobiliserede alle deres ressourcer og indkaldte alle de tyskere, der var tilovers fra den sidste "totale mobilisering".

Karakteren af operationer i vores flåde teatre og også på kampfronterne undergik en forandring. Indtil da var flåderne under operationel kontrol af fronterne. Når GHQ udstedte ordrer gennem frontkommandoerne eller direkte til flådernes militærråd, krævede det, at sømændene frem for alt skulle forsvare kysterne sammen med hærens enheder og støtte kystflankerne. Når situationen var særlig slem, ville flåden danne marinebrigader i jagten på ordrer fra den øverste kommando.

Disse formationer kæmpede som infanteri på land. Da vores hære gik over i en gennemgribende modoffensiv, eksisterede truslen om fjendtlige angreb på vores kysthæres flanker fra havet ikke længere. Sandsynligheden for, at fjendens nedstigninger landede bag vores linjer, blev reduceret til et minimum. Vi skulle nu tilegne os en nytænkning. Det var tid til at skifte fra forsvar til offensivt sind.

I forbindelse med den nye situation foretog flådestaben en detaljeret analyse af forholdene ved kysterne og i teatrene for flådeoperationer, hvor det var nødvendigt at befri flådebaser og byer. En hel række spørgsmål opstod. Hvad ville flådernes opgaver være? Hvor ville det være nødvendigt (sandsynligvis) at lande nedkørsler? Hvilke skibe skal bruges i denne situation?

I 1943 var de sovjetiske styrker særligt aktive i den sydlige del af landet. Det var grunden til, at Sortehavsflåden samarbejdede med kampfronterne i offensive operationer, før de andre flåder begyndte at gøre det samme. Således hjalp Sortehavsflåden med at befri Kaukasus og derefter Krim.

En af flådens presserende opgaver var at angribe fjendtlig skibsfart. Den 1. januar 1943 sendte jeg et signal til Sortehavsflådens Militærråd. Der stod:

"Ifølge tilgængelige oplysninger er tyskerne stærkt afhængige af levering af krigsforsyninger ad søvejen fra Rumænien til Krim og Kerch-halvøen. Angreb på skibsfarten på dette tidspunkt ville effektivt hjælpe vores styrker, der kæmper på landfronten."

Sortehavsflåden blev beordret til at udføre aktive operationer mod fjendens søveje.

Mit direktiv af 30. januar og min ordre meddelt ved et telegram af 4. februar bekræftede det presserende behov for at angribe fjendens skibsfart ved at bruge overfladeskibe og luftarm. Jeg lagde særlig vægt på at optrappe operationerne i Kerch-strædet for at forhindre fjendens skibsfart mellem Taman-halvøen og Krim.

I forfølgelsen af en ordre fra chefen for den nordkaukasiske front, som var flådechefens umiddelbare overordnede, udviste Sortehavsflåden højere aktivitet i dette område. Fjendens tab i transportfartøjer, kampskibe og fly steg. Flådens luftarm iværksatte regelmæssige angreb på fjendtlige flyvepladser.

I den østlige del af Sortehavet brugte flåden hovedsageligt sine overfladestyrker og luftarmen. I den vestlige del var det ubåde, mineudlægningsfly, torpedoer og konventionelle bombefly, der var aktive på fjendens søveje.

...Tidligt i 1943 blev nazisterne tvunget til at gå til defensiven i det nordlige Kaukasus. GHQ beordrede de sydlige og transkaukasiske fronter til at omringe og udslette fjendens styrke der. Hovedrollen skulle spilles af Sydfronten og Sortehavsgruppen af styrker (under generalløjtnant IY Petrov). Sidstnævnte udførte sine operationer i tæt samarbejde med Sortehavsflåden.

Sømandene forberedte sig til disse engagementer med stor entusiasme. Blandt andre missioner var det hensigten at befri Novorossiisk, en vigtig havn.

I sidste halvdel af november 1942, da slaget ved Stalingrad rasede rasende, blev jeg kaldt til GHQ og modtaget af JV Stalin. Han sagde, at generalstaben arbejdede på en offensiv operation i syd. Han bad mig udarbejde forslag til flådens drift. Da jeg ankom til Generalstaben, erfarede jeg, som det ofte skete, at planerne allerede var udarbejdet. Generalstaben ønskede kun at vide nogle få detaljer. Under driften af Novorossiisk skulle flådens skibe og kystforsvarsbatterier yde ildstøtte til den 47. armé i indtrængning af fjendens forsvar.

Flåden skulle lande en nedstigning i nærheden af Yuzhnaya Ozereika, som skulle hjælpe enhederne i den 47. armé med at indtage Novorossiisk. Ubådene og luftarmen skulle forstyrre fjendens skibsfart mellem Krim og Taman-halvøen. Samtidig skulle flåden sikre uafbrudt levering af krigsforsyninger ad søvejen langs den kaukasiske kyst.

Selvom planen for landing af nedstigninger ved Yuzhnaya Ozereika og Stanichka blev udarbejdet i hast, var den grundig og detaljeret. Det blev besluttet, at søfolk ville være med i overfaldsbølgen. Til dette formål udstedte jeg en ordre om at overføre 255. marinebrigade, 323., 324. og 327. marinebataljoner til Sortehavets styrkegruppe. Nedkørslerne og skibene i gang med øvelser i dagslys og mørke for at opnå et effektivt samarbejde mellem alle de styrker, der udfører operationen.

Hovednedstigningen skulle landes ved Yuzhnaya Ozereika og den sekundære nedstigning ved Stanichka. Kontreadmiral NY Basisty blev anklaget for transport og landing af hovednedstigningen. Hans skibe skulle yde artilleristøtte til nedstigningen og beskytte transportfartøjerne.

Den 27. januar 1943 gik venstre flanke af Sortehavets gruppe af styrker (fra den transkaukasiske front) over til offensiven, før den var i stand til at omgruppere sine enheder. Flådens luftarm, seks kystforsvarsbatterier og krydseren Voroshilov støttede hæren. Men overfaldene lykkedes ikke. Det viste sig også

umuligt at lande nedstigningen. Fjenden havde koncentreret en stor styrke på kysten. Desuden blæste der en stærk kuling, og havet var hårdt. Bølgen, der var blevet landet, blev beordret til at bryde igennem fjendens dispositioner og tvinge sig vej til Stanichka.

Landingsoperationen ved Stanichka var mere vellykket. Ankomsten af skibe der var en overraskelse for fjenden. Kystforsvarsbatterier støttede effektivt nedstigningens angreb. En anden grund til, at landingen lykkedes her, var, at fjendens opmærksomhed var fokuseret på at slå hærens angreb af og vores nedstigning ved Yuzhnaya Ozereika. Major Kunikovs afdeling med 900 officerer og mænd sikrede fodfæste og konsoliderede jorden. Flådechefen udnyttede situationen til at lande hoveddelen af nedstigningen der. Dermed blev det sekundære angreb forvandlet til hovedangrebet. Den 15. februar holdt 17.000 tropper, kampvogne og artilleri strandhovedet. Den havde en facade på syv kilometer og en dybde på tre-fire kilometer. På grund af manglende kræfter var nedstigningen ikke i stand til at udvikle offensiven. Desuden blev situationen kompliceret af manglende støtte fra land.

Den 47. armé formåede ikke at trænge ind i fjendens forsvar.

Flådestaben fulgte nøje udviklingen og rapporterede jævnligt situationen til mig. Moskva forsøgte at hjælpe, selvom det var svært at gøre det. Flådekommandoen gjorde også sit bedste for at udvikle offensiven, men var ikke i stand til at gøre ret meget.

På trods af dette spillede nedkørslerne i nærheden af Novorossiisk en stor rolle. Strandhovedet ved Stanichka, som senere blev almindeligt kendt som Lille Land, tvang fjenden til at omdirigere en stor styrke.

Den 18. februar blev jeg indkaldt til GHQ. Jeg fik hurtig ordre til at tage til Sortehavsflåden og overvåge overførslen af tropper til Gelendzhik, som skulle flyttes til Lille Land.

En gruppe generaler under generaløjntant SM Shtemenko, chef for operationsafdelingen for generalstaben, fortsatte straks til general II Maslennikovs hovedkvarter. Han forberedte sig derefter på en offensiv. Jeg tog i bil til Tuapse via Shapsug Pass. Da jeg ankom der, var praktisk talt alle tropperne blevet flyttet. De sidste enheder var allerede ombord på destroyere Nezamozhnik, Besposhchadny og Soobrazitelny den 25. februar.

Vi vidste allerede, at GHQ besluttede at opbygge styrken i nærheden af Stanichka, fordi dette strandhoved tilbød en fordel for efterfølgende udvikling af en offensiv i retning af Novorossiisk.

Ved udgangen af februar var der to - en nedstigning og et infanteri - korps i Stanichka. Disse formationer udvidede strandhovedet og bragte frontlinjen til forstæderne til Novorossiisk. Længden af facaden var nu 45 kilometer.

Jeg erfarede pludselig, at det var foreslået at lande endnu en stor nedstigning der.

Da marskal GK Zhukov, general SM Shtemenko og jeg ankom til Novorossiisk-zonen, studerede Georgi Konstantinovich ved staben i den 18. armé under general KN Leselidze mulighederne for yderligere udvidelse af strandhovedet.

Styrkerne i Lille Land var engageret i hårde kampe. Fra en bakke i udkanten af Novorossiisk kunne man få en god udsigt over hele Tsemesskaya Havn. Men man kunne ikke se strandhovedet, fordi det var indhyllet i røg. Artilleriets brøl kunne tydeligt høres. Luftindgreb blev konstant udkæmpet over hovedet.

Under krigen gik jeg sjældent til kampzonen sammen med marskal GK Zhukov. Men selvom jeg kun var i hans selskab et par gange, kunne jeg ikke undgå at se, at han var en fremtrædende militærleder. Han havde en evne til at lave et hurtigt og præcist skøn over begivenheder og personer. Han ville forstå situationen dybt og omfattende. Han ville se hovedpointen, han ville stole på folk, men også tjekke dem.

Marshal Zhukov og jeg øgede strømmen af forsyninger til Myskhako. Betydningen af det strandhoved var allerede indlysende. Da Zhukov og general Shtemenko studerede mulighederne for indtrængen af den nazistiske blå linje (som tyskerne konstant befæstede), satte de store forhåbninger til styrkerne, der holdt Little Land. Det var derfor, Zhukov ønskede at vide alle detaljerne om forsyningsstrømmen til strandhovedet ad søvejen.

Selvom det så ud til, at Little Land var meget tæt på os (kun ti miles væk fra vores kyst), var rummet dækket af fjendens krydsild.

GN Kholostyakov, basekommandøren, sagde, at hvert løb til Myskhako involverede alvorlige vanskeligheder. Skibe og fartøjer (hovedsageligt små fartøjer og fartøjer) ville kun sejle i mørke. For at skjule deres bevægelse ville der blive lagt røgslør. Særlige skibe og fartøjer ville blive tildelt missionen med at aflede fjendens opmærksomhed. Andre metoder blev udtænkt for at tillade skibene og fartøjerne at slippe igennem uden detektion. Kystforsvarets batteriild og store styrker fra flådens luftarm ville dække de fartøjer, der transporterede tropper og forsyninger.

Hver satsning på forsyningskibe til Little Land var planlagt som en fuldskala kampoperation. Transportfartøjer og fartøjer og eskorteskibe ville blive omhyggeligt forberedt til flytningen, og ruter ville blive udtænkt for at overraske fjenden. Afgangstidspunktet vil blive ændret hver gang, afhængigt af situationen. Rekognoscering ville plotte fjendens batterier. Besætningerne på kystforsvarsbatterier ville drage fordel af det væld af erfaringer, Leningrads forsvarere havde erhvervet i kontrabatteriild.

Vores batterier og luftarmen ville bombardere de nazistiske batterier. Nogle gange udkæmpedes korte, men voldelige engagementer. Våbenild, granatudbrud, hundredvis af nødblus og stråler fra adskillige søgelys ville oplyse havnen stærkt. Det ser ud til, at det var højlys dag. Mens vores skibe satte kursen mod Lille Land og lossede deres last der, ville kampe rase til søs, til lands og i luften.

Trods formidable odds lykkedes det os at forsyne strandhovedet med alt, hvad det havde brug for, og at opbygge en styrke dér, som senere hjalp med at befri Novorossiisk.

Hærens og flådens luftarmsflyvere sørgede for pålidelig luftdækning til strandhovedet, indtil de opnåede luftherredømmet over Novorossiisk.

Efter at have vurderet situationen, der havde taget form, var GK Zhukov enig med os i, at det i øjeblikket var uhensigtsmæssigt at lande endnu en stor nedstigning på Lille Land. I mit nærvær rapporterede han denne udtalelse til GHQ over telefonen. Moskva accepterede det.

Efter forslag fra Zhukov blev det besluttet at indstille angrebet på den nordkaukasiske front for at forberede formationerne til yderligere beslutsom handling.

Kort efter jeg vendte tilbage til Moskva blev jeg indkaldt til GHQ den 22. eller 23. april. Stalin spurgte mig, hvem jeg mente var egnet til posten som kommandant for Sortehavsflåden.

Jeg vidste, at den øverstkommanderende var utilfreds med FS Oktyabrski. Men jeg vidste ikke, at han var så dybt utilfreds. Den mislykkede landing ved Yuzhnaya Ozereika må også have haft noget at gøre med det. Jeg vidste, at jeg ikke kunne gøre noget for at hjælpe Oktyabrski. GHQ havde allerede truffet beslutningen om hans fjernelse. Jeg foreslog viceadmiral LA Vladimirski. Indtil da havde han kommandoen over flådens hovedafdeling. Han var en beslutsom og skarpsindig kommandant.

Før det under hele krigen var ikke en eneste flådechef blevet fjernet fra sin post. Men Oktyabrski blev på grund af omstændighederne kun midlertidigt fjernet fra denne post. På mindre end et år, i marts 1944, blev han genudnævnt til stillingen som chef for Sortehavsflåden. I løbet af det var han chef for Amur River Naval Flotilla.

Kilde/Source: <http://admiral.centro.ru/memor00.htm>